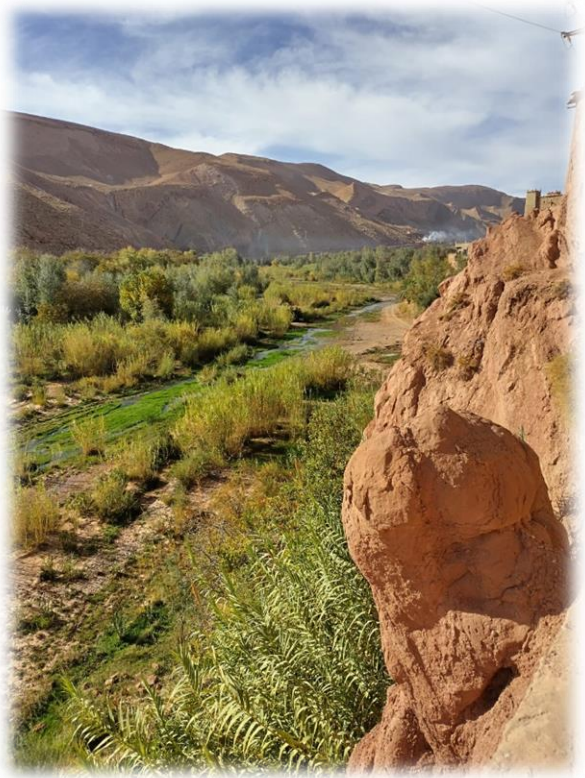

Af en toe nemen we een korte rustpauze, meestal in de schaduw als er schaduw in de buurt te vinden is.

Hassan, onze gids is zelf een Berber en is fier over de vlag van de Berbers. In de jaren 1970 stelde de Berber Academie de eerste Berberse vlag voor. In 1998 maakte het Wereld

Amazigh Congres de officiële vlag bekend bij Tafira op Gran Canaria (Canarische Eilanden)). Dit gebied werd vroeger bewoond door de Guanchen, een oud Berbers volk. De vlag is samengesteld uit blauwe, groene en gele horizontale banden van dezelfde hoogte, en een Berberse letter Z.

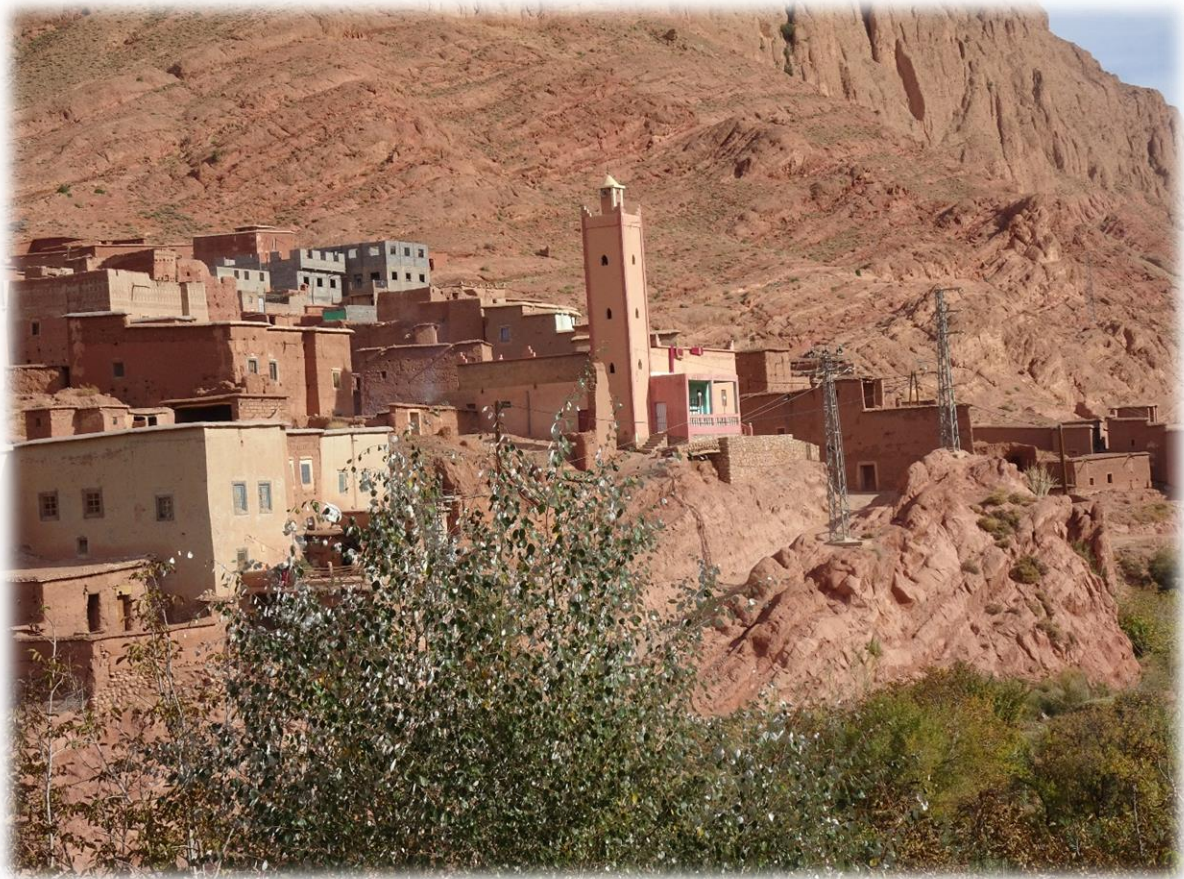

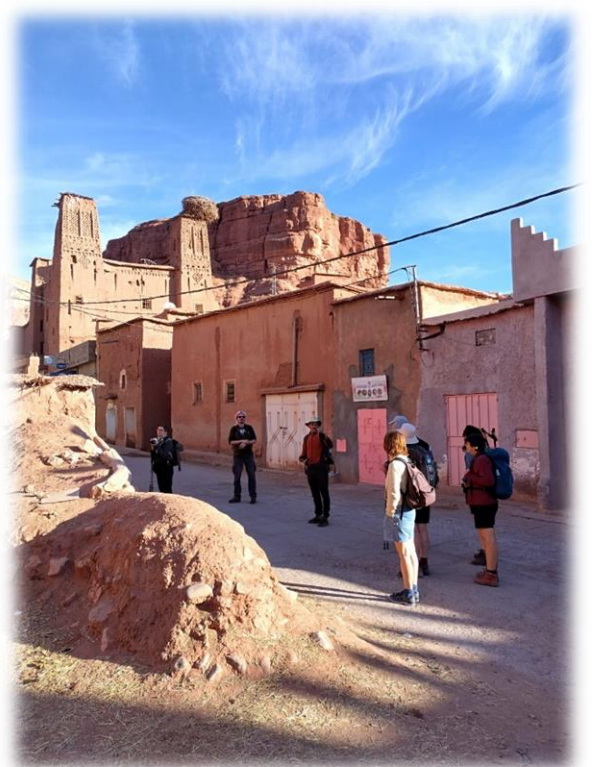
Elke kleur, van de Berberse vlag, komt overeen met een aspect van Tamazgha, het gebied bewoond door Berbers in Noord-Afrika: Blauw staat voor de Atlantische Oceaan en de

Middellandse Zee. Groen staat voor de kust of het kustgebergte. Geel staat voor de woestijn.. De Berberse letter "Z", oftewel: ⵝ (Yazz), symboliseert in het rood de 'vrije mens'. Dit is tevens de betekenis van het Berberse woord "amazigh". De Berberse vlag symboliseert dus het gehele Amazigh-volk, in harmonie met hun land, Tamazgha.

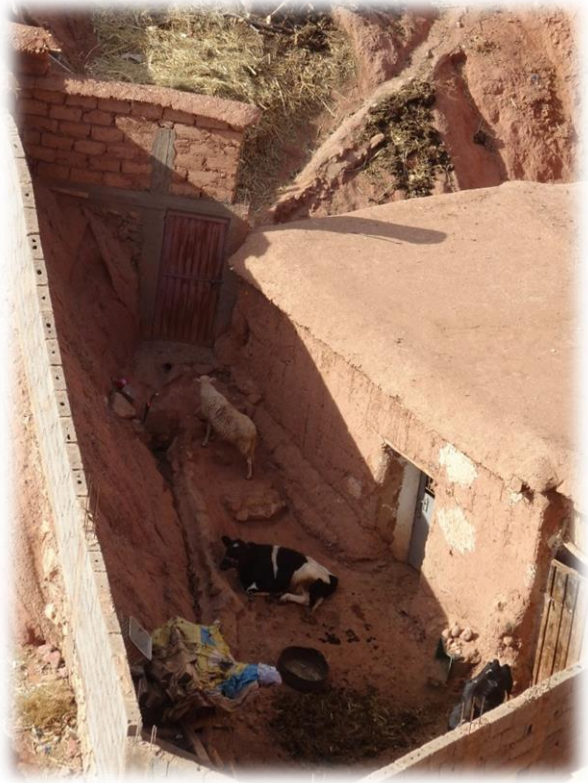
We brengen een bezoek aan een kasba of kashba. Dat is het verdedigbare deel van de medina . Het gebouw kenmerkt zich door hoge muren. Bijna iedere nederzetting in Marokko en

Algerije heeft haar eigen kasba. Vroeger werd deze gebruikt als woning voor het dorps hoofd. De meeste kasba's zijn niet meer als zodanig in gebruik, maar ze doen vooral dienst als toeristische attractie.

Een kasba die als woonplaats wordt gebruikt noemt men ook wel een dar. Indien een kasba als opslagruimte van graan wordt gebruikt, spreekt men van een igherm. In sommige

gevallen doet een dergelijke iherm tevens dienst als bewakingspost, hij wordt dan agadir genoemd.

In een van de ruimtes is er nog een originele zoldering- en muurschildering. Deze kleuren werden destijds aangebracht met natuurlijke verfstoffen zoals saffraan en dergelijke.

Deze kasba wordt momenteel gerenoveerd door vrijwilligers. Later zal het gebouw gebruikt worden als gîte.

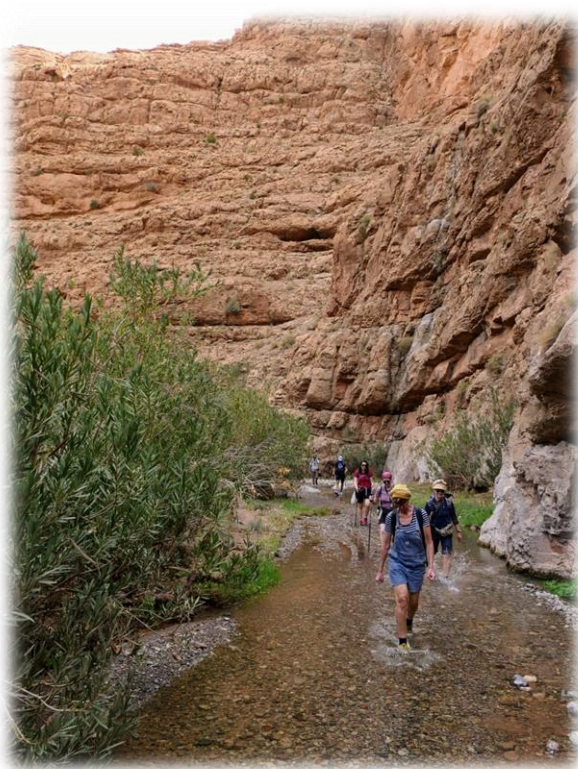
Regelmatig ontmoeten we mensen die zich verplaatsen met een ezel. In de kleine dorpen rijden er weinig auto's. De mensen verplaatsen zich hier nog vooral te voet of met een (muil)ezel.

Heel uitzonderlijk dient er op deze tocht wat geklauterd te worden. Maar bij zo'n passage helpt iedereen, iedereen.

Een groot ooievaarsnest troont hoog boven op een gebouw. De vleugelspanwijdte van de ooievaar bedraagt 195 tot 215 centimeter. Het is een monogame broeder, maar vormt geen

paar voor het leven. Het paar bouwt een nest bestaande uit grote takken, dat soms meerdere jaren wordt gebruikt. Het vrouwtje legt elk jaar één legsel van gewoonlijk vier eieren. Beide ouders broeden om beurten de eieren en voeden ook beiden de jongen op.

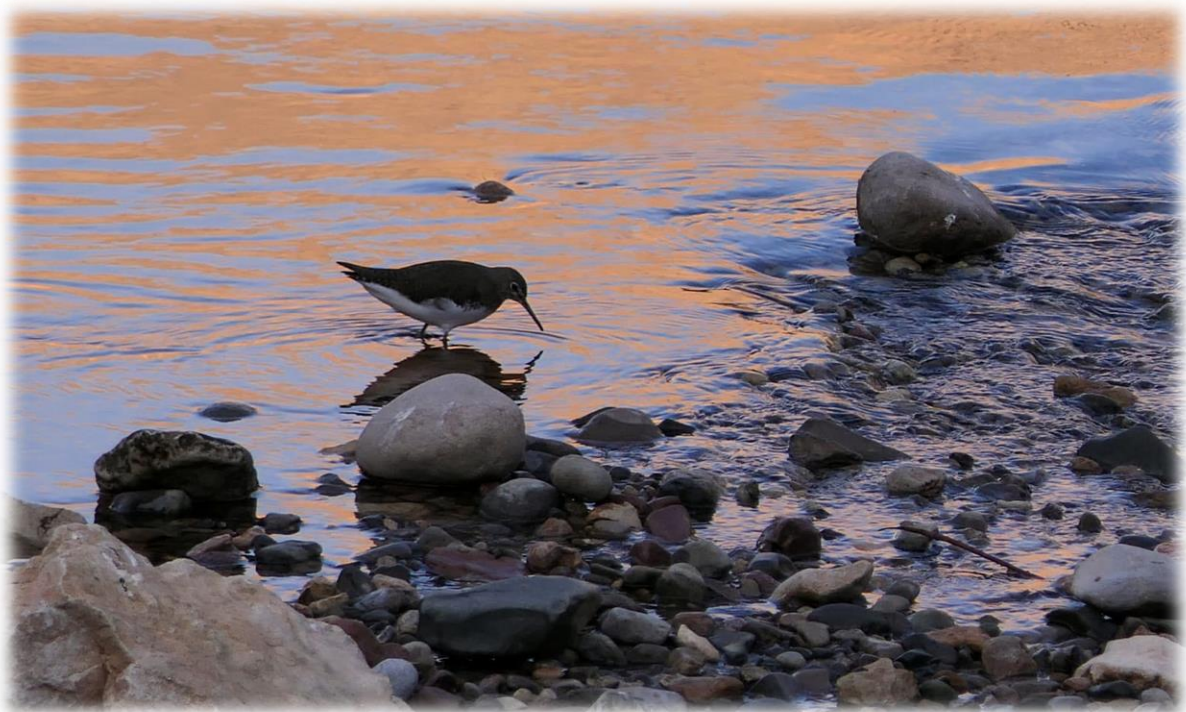
Deze opvallende vogel heeft aanleiding gegeven tot vele legendes in zijn verspreidingsgebied, waarbij de meest bekende is dat baby's worden gebracht door de ooievaar. De jongen van de

ooievaar verlaten het nest 58 tot 64 dagen na het uitkomen en worden hierna nog 7 tot 20 dagen gevoed door de ouders.

Tom heeft meerdere foto's genomen van vogels. Hier zien we een witgat. Het is een middelgrote, van boven zeer donkere steltloper van het binnenland die bij het wegvliegen altijd goed de opvallende witte stuit en staartbasis laat zien. Hij is vaak bij de kleinste plasjes te vinden maar komt zelden voor bij ons. In Duitsland is er wel een behoorlijke populatie te

vinden. Broedt vaak in oude lijsternesten. Bij opvliegen is de witte stuit en staartbasis zeer opvallend en contrastrijk. Roept dan een schel "*tju-wiét..wiet-wiet*". In Marokko is het vogeltje een wintergast.

Sijzen zijn zowel polder- als bosvogels. In polders vind je ze vooral in elzensingels, vaak samen met putters. Daar doen ze zich te goed aan elzenzaad. Acrobatisch hangend aan de 'proppen' laten ze zich dan goed bekijken. Op zonnige winterdagen zingen de sijzen in koor.

Als ze besluiten te broeden – en dat kan al in februari zijn – geven de mannetjessijzen zich over aan vlinderachtige baltsvluchten onder gezang dat vol zit met imitaties van andere vogels. Ze broeden in wisselende aantallen in ons land, op basis van instroom uit het oosten.

De witte kwikstaart is een van de meest algemene broedvogels van België. Vooral op het platteland te vinden. Op erven maar ook tussen de poten van koeien, paarden en schapen in de hoop dat die insecten of larven omhoogduwen. De witte kwikstaart beweegt voortdurend

zijn staart op en neer. Broeden doen ze in schuren, nissen, onder dakpannen, maar ook in slootkanten en in de zeereep. Meestal in de menselijke omgeving.

De Iberische gele kwikstaart komt hier ook overwinteren. Deze prachtige zangvogels arriveren bij ons eind april en begin mei uit het zuiden. Dan zijn overal op velden met koeien,

paarden en schapen de kwikstaarten met hun knalgele buikjes te bewonderen. Ze broeden op de grond tussen gras, en later in de zomer, als ze aan hun tweede leg beginnen, meer in akkers.

Een blauwe flits en een fluitende roep: zo kondigt een ijsvogel zich vaak aan. Ijsvogels zijn vooral vogels van beken en rivieren met zoet, stromend water, maar broeden ook aan

stilstaand water (vooral in Nederland). Hun nesttunnel graven ze op zandige of lemige steile oeverranden. 's Winters ook te zien bij meer open en brak of zout water, op zoek naar voldoende voedsel - kleine visjes, waterinsecten en dergelijke - en ijsvrij, helder water om dat voedsel te kunnen bemachtigen.

De oleander is een rijk vertakte, bossige, 2-6 m hoge struik of boom die giftig melksap bevat in alle vegetatieve delen. De bladeren zijn leerachtig en 10-22 cm lang. De geurige bloemen

groeien in veelbloemige schermen. De bloemkroon is wit tot rozerood of geel van kleur. De vruchten zijn langwerpige, 8-18 cm lange, roodachtig bruine, rechtopstaande doosvruchten die bij rijpheid openklappen. De zaden dragen een lange, bruine haarkuif.

De oleander komt voor in het Middellandse Zeegebied, Zuid Portugal en van Iran tot in Oost-Azië. Hij komt voor op stenige gronden, overstromde oevers en in periodiek droge

beekbeddingen. De oleander werd op de veldtochten van Alexander de Grote als gifplant gebruikt. De bladeren bevatten een groot aantal giftige verbindingen, waaronder olendrine en neroside. Deze glycosiden werken op het hart, maar minder sterk dan de glycosiden uit vingerhoedskruid. In India en Sri Lanka komen opzettelijke zelfvergiftigingen geregeld voor. In de geneeskunde vindt het geen toepassing. Vijftig gram van de plant zou voldoende zijn om een paard te doden.

Hassan is even in gesprek met onze ezeldrijver. Normaal wordt ook onze bagage vervoerd met ezels en hebben we een vijftal ezels en ezeldrijvers. Evenwel wordt deze week onze bagage vervoerd met een wagen.

Hier zien we een duidelijk voorbeeld van de manier waarop men hier een dakbedekking maakt.

De meeste bamboesoorten bloeien zelden, maar sommige jaarlijks, waarbij elke afzonderlijke plant niet vaker dan eens per drie jaar bloeit. Ook zijn er soorten waarbij planten in beperkte clusters tegelijk bloeien.

Spectaculair en bekend zijn soorten die zeer zelden bloeien en dan in een aantal gevallen wereldwijd afsterven. Tussen twee bloeiperiodes kan zelfs meer dan 150 jaar zitten. Als zo'n

plant bloeit, dan bloeit hij in een groot gebied, soms zelfs zo groot als een continent of groter. Hoe al die planten 'weten' dat ze tegelijk moeten bloeien stelt biologen nog steeds voor een raadsel. Na de bloei vindt massale achteruitgang en afsterving van bamboe plaats. Bamboe is de voornaamste voedselbron van de reuzenpanda die het moeilijk kan krijgen als in zijn leefgebied een belangrijke bamboesoort gaat bloeien.

Het rotsachtige landschap, dat zich uitstrekt van de Atlas naar de woestijn, zou slechts een hoop stenen zijn zonder het water uit de bergen. Dankzij dit water zijn er oases en talrijke

dorpjes waar men de grond kan bewerken. Het gebied is een labyrint van valleien en kloven waar de landbouw nog de belangrijkste activiteit is.

Marokko is een van de belangrijkste leveranciers van rozenwater voor de Franse parfumindustrie. De Rosa Damascena zijn hier door de bedevaarders vanuit Damascus geïntroduceerd.

Johan helpt even de plaatselijke bevolking bij het reinigen van een tapijt.

